

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 19 & 20) of this Test Booklet.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 19 व 20) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

For instructions in Kannada see Page 2 of this booklet. / कन्नड़ में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

<p>1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer EITHER Part IV (Language I) OR Part V (Language II) in KANNADA language, but NOT BOTH.</p> <p>2. Candidates are required to answer Parts I, II, III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.</p> <p>3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.</p> <p>4. Use Blue/Black Ball Point Pen only for writing particulars on this page/markings responses in the Answer Sheet.</p> <p>5. The CODE for this Language Booklet is P. Make sure that the CODE printed on Side-2 of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.</p> <p>6. This Test Booklet has two Parts, IV and V consisting of 60 Objective Type Questions, and each carries 1 mark :
Part IV : Language I – (Kannada) (Q. Nos. 91 – 120)
Part V : Language II – (Kannada) (Q. Nos. 121 – 150)</p> <p>7. Part IV contains 30 questions for Language I and Part V contains 30 questions for Language II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Kannada language have been given. In case the language(s) you have opted for as Language I and/or Language II is a language other than Kannada, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The languages being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.</p> <p>8. Candidates are required to attempt questions in Part V (Language II) in a language other than the one chosen as Language I (in Part IV) from the list of languages.</p> <p>9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.</p> <p>10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.</p> | <p>1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) कन्नड़ भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।</p> <p>2. परीक्षार्थी भाग I, II, III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।</p> <p>3. अंग्रेज़ी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।</p> <p>4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल नीले/काले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें।</p> <p>5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है P. यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य प्रश्न पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।</p> <p>6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, तथा प्रत्येक 1 अंक का है :
भाग IV : भाषा I – (कन्नड़) (प्रश्न सं. 91 – 120)
भाग V : भाषा II – (कन्नड़) (प्रश्न सं. 121 – 150)</p> <p>7. भाग IV में भाषा I के लिए 30 प्रश्न और भाग V में भाषा II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल कन्नड़ भाषा से सम्बन्धित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा I और/या भाषा II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) कन्नड़ के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।</p> <p>8. परीक्षार्थी भाग V (भाषा II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।</p> <p>9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।</p> <p>10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।</p> |
|---|---|

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) :

Roll Number (अनुक्रमांक) : in figures (अंकों में) _____

: in words (शब्दों में) _____

Centre of Examination (in Capitals) : _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) :

Candidate's Signature : _____ Invigilator's Signature : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर :

निरीक्षक के हस्ताक्षर :

Facsimile signature stamp of Centre Superintendent _____

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆ 20 ಪುಟಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

JPC14-I

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಸಂಕೇತ

**ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ I
ಭಾಗ IV & V**

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪೂರಕ

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವಂತೆ ಹೇಳುವವರೆಗೆ ಯಾರೂ ತೆರೆಯಬಾರದು.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಹಿಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು (ಪುಟ 19 & 20) ಗಮನವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು :

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಪೂರಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಭಾಗ IV (ಭಾಷೆ I) ಅಥವಾ ಭಾಗ V (ಭಾಷೆ II) ನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಲು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎರಡನ್ನೂ ಅಲ್ಲ.
2. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಭಾಗ I, II, III ನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಿಂದ ಭಾಗ IV ಮತ್ತು V ರ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಾವು ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
3. ಭಾಗ IV ಮತ್ತು ಭಾಗ V ರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ಪೂರಕ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
4. ಈ ಪುಟದಲ್ಲಿ ವಿವರ ಬರೆಯಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡಲು ಕೇವಲ ನೀಲಿ/ಕಪ್ಪು ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ.
5. ಈ ಭಾಷಾ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಸಂಕೇತ **P** ಆಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟ-2 ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣವಾಗಿರುವ ಸಂಕೇತದೊಡನೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದನ್ನೂ ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವೆರಡೂ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಮನವಿ ಮಾಡಿರಿ.
6. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಇವೆ IV ಮತ್ತು V, ಇದರಲ್ಲಿ 60 ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 1 ಅಂಕ :
ಭಾಗ IV : ಭಾಷೆ I — (ಕನ್ನಡ) (ಪ್ರಶ್ನೆ 91 ರಿಂದ 120)
ಭಾಗ V : ಭಾಷೆ II — (ಕನ್ನಡ) (ಪ್ರಶ್ನೆ 121 ರಿಂದ 150)
7. ಭಾಗ IV ರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ I ಕ್ಕಾಗಿ 30 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಗ V ರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ II ಕ್ಕಾಗಿ 30 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭಾಷೆ I ಮತ್ತು/ಅಥವಾ II ರಲ್ಲಿ ನೀವು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ ಭಾಷೆಗಳು - ಕನ್ನಡ ಅಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಇದ್ದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನವಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ನೀವು ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಭಾಷೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.
8. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಭಾಗ V (ಭಾಷೆ II) ಕ್ಕಾಗಿ, ಭಾಷೆ I (ಭಾಗ IV) ರಲ್ಲಿ ಅರಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲದೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
9. ಕಚ್ಚಾಕೆಲಸ / ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು.
10. ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೇವಲ OMR ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮೂದಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಮೂದಿಸಿ. ಉತ್ತರ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ (whitener) ಉಪಯೋಗ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು (ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ) : _____

ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ : ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ _____

: ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ _____

ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರ (ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ) _____

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯ ಸಹಿ _____

ನಿರೀಕ್ಷಕರ ಸಹಿ _____

Facsimile signature stamp of
Centre Superintendent _____

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭಾಷೆ I ನ್ನಾಗಿ
ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಭಾಗ IV

ಭಾಷೆ I

ಕನಡ

ನಿರ್ದೇಶನಗಳು: ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ 94. ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿ (91 ರಿಂದ 105 ರವರೆಗೆ).

91. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯ, ರೇಖಾಚಿತ್ರ, ಭಾವಚಿತ್ರ, ವಾಕ್‌ಶ್ರವಣ ಮಾಧ್ಯಮ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಪಾಠಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು _____ ಬಳಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

- (1) ಬಹುಮಾಧ್ಯಮದ
- (2) ನೀತಿಯುತ ಸಮರ್ಥನೆಯ
- (3) ಸ್ವಯಮನ್ವೇಷಣೆಯ
- (4) ಪಠ್ಯಾತ್ಮಕ ನಿರೂಪಣೆಯ

92. ತರಗತಿ IVಕ್ಕೆ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾಬೋಧನೆಗೆಂದು ಭಾಷಿಕ ಐಟಂಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಒಂದು ಅಂಶ ಗಮನದಲ್ಲಿರಬೇಕು

- (1) ಆ ಭಾಷಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
- (2) ಔಚಿತ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು
- (3) ಹಗುರವಾದ ತೇಲಿಸುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು
- (4) ಧ್ವಂದ್ವಾತ್ಮಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು

93. ವ್ಯಾಕರಣ ಬೋಧನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ

- (1) ಕಲಿಯುವವರ ಸಂವಹನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು
- (2) ಕಲಿಯುವವರ ಗ್ರಹಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು
- (3) ಕಲಿಯುವವರ ಕೇಳುವಿಕೆಯ/ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು
- (4) ಕಲಿಯುವವರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು

ವ್ಯಾಕರಣ ಬೋಧನೆಯ ಆಧುನಿಕ ವಿಧಗಳು _____ ಒತ್ತುಕೊಡುತ್ತವೆ.

- (1) ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗುವುದಕ್ಕೆ
- (2) ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ
- (3) ಕೆಲ ನಿಯತ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ವಾಕ್ಯಗಳ ಕಾಲ ರೂಪಕ್ಕೆ
- (4) L2 ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಾಗ ವ್ಯಾಕರಣ ಬೋಧನೆಗೆ

95. ಮಾಹಿತಿ ಪಠ್ಯವೊಂದನ್ನು 'ಸ್ಕ್ಯಾನ್' ವಿಧದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ

- (1) ಮಾಹಿತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಳ ಅಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವಂತೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಓದುವುದನ್ನು
- (2) ಒಂದು ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿನ ಅದರ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಾತ್ಪರ್ಯ, ವಿಚಾರ ಮತ್ತಿತರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸರಸರನೆ ಸಾರಾಂಶೀಕರಿಸುವುದನ್ನು
- (3) ಬೇಡದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿಗಳ ನಡುವೆ ಬೇಕಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ತಡಕಾಡುವುದನ್ನು
- (4) ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಓದುವಿಕೆಯಿಂದ ಬರಹ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದನ್ನು

96. ತರಗತಿ 11ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಕರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯಾವಾಗ ಓದಲು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಬೋಧಕ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಈ ಅಂಶ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

- (1) ಸರ್ವನಾಮ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಗ ರೂಪಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಲೆಂದು ಬಳಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
- (2) ಪಠ್ಯ ಕಥಾನಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ಯಾರಾಗ್ರಾಫ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- (3) ಪಠ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸುವ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- (4) ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೆರಳಿನಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಓದುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಠ್ಯದ ಮುದ್ರಿತ ಪದಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಿನ ಚಲನೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಷ್ಟವೆನಿಸಿದ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಬೆರಳು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

97. ಕಲಿಯುವವರ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಆಳಿಯುವ ಉತ್ತಮ ವಿಧವೆಂದರೆ

- (1) ಘಟಕಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆ
- (2) ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ
- (3) ಉಪಾಖ್ಯಾನ ದಾಖಲೆಗಳು
- (4) ಫೋರ್ಬ್‌ಫೋಲಿಯೋ

98. ಪರಿಚಿತ ವಿಷಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತುಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು _____ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

- (1) ಮೌಖಿಕ ಸಂವಹನದ
- (2) ಓದುವಿಕೆಯ
- (3) ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿನ ಹುಡುಕಾಟದ
- (4) ಬೇರೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಪುನರ್‌ರಚಿಸುವುದರ

99. ಕಲಿಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಳತೆಯಿಂದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ/ಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಥವಾ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಆತನಿಗೆ/ಆಕೆಗೆ

- (1) ನೇರ ಬೋಧನೆಯಿಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು/ಇಲ್ಲವೇ ಕೌಶಲ್ಯ ರೂಪೀ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು
- (2) ನೇರ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು/ಇಲ್ಲವೇ ದೃಶ್ಯಾತ್ಮಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು
- (3) ನೇರ ಬೋಧನೆಯಿಲ್ಲ ಬರೀ ದೃಶ್ಯಾತ್ಮಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು
- (4) ನೇರ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು/ಇಲ್ಲವೇ ಕೌಶಲ್ಯ ರೂಪೀ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು

100. ಸಂವಹನ ಆಧಾರಿತ ಭಾಷಾಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಭಾಷೆಗೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಂದರೆ

- (1) ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ
- (2) ದೇಶೀಯ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಬಳಕೆ
- (3) ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಬಳಕೆ
- (4) ಇತರರ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಹತೋಟಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ

101. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಆಟಪಾಟಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಕಲಿಯುವುದಾದರೆ ಆ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ

- (1) ಉನ್ನತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಳಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು
- (2) ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಆಧಾರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚ ಕಮ್ಮಿಯಿರಬೇಕು
- (3) ಸಂವಾದಿಯಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಗಳಿರಬೇಕು
- (4) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಳಕೆ ಅನಗತ್ಯವಾಗಬೇಕು

102. ಭಾಷಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿರುವ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯಪೂರಿತ ಕಲಿಕಾ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಹುದು

- (1) ಅವರವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಲು ಬಿಡುವುದು
- (2) ಉದ್ದೇಶಿತ/ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಬಳಕೆ
- (3) ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಡುವಂತಹ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಂವಹನ ವ್ಯವಹಾರದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು
- (4) ಉದ್ದೇಶಿತ/ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸದಿದ್ದಾಗ ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಡದಿರುವುದು

103. ಭಾಷಾಗಳಿಕೆ/ಭಾಷಾರ್ಜನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪದಸಾಮರ್ಥ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು

- (1) ಭಾಷಾಗಳಿಕೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
- (2) ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳ ಅರಿವಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
- (3) ವಾಕ್ಯಾತ್ಮಕ ನಿಯಮಗಳ ಅರಿವಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
- (4) ಪದಗಳ ಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ

104. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ : “ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಐದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಐದು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ. ನಂತರ A ಯಿಂದ F ವರೆಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ 1 ರಿಂದ 5 ರವರಿಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ. ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬಹುದು.” ಈ ಬಗೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಭಾಷೆಯ _____ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

- (1) ಕೇಳುವಿಕೆ/ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- (2) ಓದುವಿಕೆಯ ಅಭ್ಯಾಸದ
- (3) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಕಲಿಕೆಯ
- (4) ಕೇಳುವಿಕೆ/ಶ್ರವಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಓದುವಿಕೆ/ವಾಚನ

105. ನುಡಿಯುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಮಾತನಾಡುವಿಕೆಯ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಬಹುಬಾರಿ ಕಲ್ಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ

- (1) ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ
- (2) ಬಹುಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮಾನವರು ಸಹಜವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ
- (3) ಬೋಧಕರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾವೇ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ
- (4) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಪಾಠಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

ನಿರ್ದೇಶನಗಳು: ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರ.ಸಂ. 106 ರಿಂದ 114 ರವರೆಗೆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ (ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ) ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ರಾಜಕಾರಣಿ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟಗಾರ, ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದವರು. ತಂದೆ ಅಬ್ಬಲೂರು ಅಡಿವೆಪ್ಪ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ನೀಲಮ್ಮ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ, ಹಿಂದೆ ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲುವಾಗಲು ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಂದೆ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ವರ್ತಕರಾಗಿದ್ದರು. ತಾಯಿ ಶಿವಭಕ್ತಿ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1902ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ 10ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಅಣ್ಣ ವೀರಪ್ಪ. ಅಕ್ಕ ಪುಟ್ಟಮ್ಮ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಆರು ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದಾಗ ತಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬೆಳೆದರು. ಅಂತೆಯೇ ಇವರು ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸಿದ್ದವನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ದಾವಣಗೆರೆಯ ಆಂಗ್ಲೋ-ವರ್ನಾಕುಲರ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಪಡೆದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಸೇರಿದರು. 1924ರಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಪದವಿ ಗಳಿಸಿ 1926ರಲ್ಲಿ ಪುಣೆಯ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಪದವಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ವಕೀಲಿಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿದರು.

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಇವರ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರೆಂದರೆ ಇವರ ತಾಯಿ, ಹಾಗೂ ಇವರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿದ್ದ ವೀರಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್. ಇವರು ಶಾಲೆಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಬದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಸಮರಸವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಬಸವೇಶ್ವರರ ವಚನಗಳೂ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರ ದರ್ಶನವೂ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದವು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀವನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಇವರು ಮಾರು ಹೋದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದು ಇವರಿಗೆ 25 ವರ್ಷ ಆಗಿದ್ದಾಗ (1927). ಪತ್ನಿ ಮುರಿಗೆಮ್ಮನವರು ದಾವಣಗೆರೆಯ ಕೆಳ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನೂ

ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸದಾ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಿವೇಕ, ವಿಚಕ್ಷಣೆ, ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿ, ಪ್ರಸನ್ನಚಿತ್ತ ಇವಕ್ಕೆ ಇವರ ಸಮರಸ ಸಂಸಾರ ಜೀವನ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು.

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆಗಲೇ ಇವರು ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿದ್ದು. 1931ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನಡೆಸಿದ ದಂಡಿ ಯಾತ್ರೆಯಿಂದಲೂ ಇವರು ಪ್ರಭಾವಿತರಾದರು. 1931ರಿಂದಲೇ ಇವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯತ್ತ ಒಲಿದಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ನೇರ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಳಿದದ್ದು 1936ರಲ್ಲಿ ಆ ವರ್ಷ ಇವರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಆಗಿನಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸತೊಡಗಿದರು. ಹಲವು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಿದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾಗ್ಮಿ. ರಾಜಕೀಯ ವಿಮೋಚನೆ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಏಕೀಕರಣ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಅರಣ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಬಂಧಿಸಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಸಶ್ರಮ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರ ವಕೀಲಿಯ ಸನದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಮತ್ತೆ 1942ರ ಚಲೇಜಾವ್ ಚಳವಳಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇವರನ್ನು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1945 - 1946ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೂ 1948 - 54ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. 1945 - 47ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಗೂ 1952 - 56ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಗೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು.

106. ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನೇರ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ವರ್ಷ
- (1) 1941
 - (2) 1926
 - (3) 1931
 - (4) 1936
107. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವನ್ನು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ವರ್ಷ
- (1) 1942
 - (2) 1902
 - (3) 1931
 - (4) 1924
108. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1902ರ ಯಾವ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು
- (1) ಜನವರಿ
 - (2) ಡಿಸೆಂಬರ್
 - (3) ನವೆಂಬರ್
 - (4) ಅಕ್ಟೋಬರ್
109. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಸ್ಥಾನಬದ್ಧತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾವ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ
- (1) ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ
 - (2) ದಂಡೀ ಯಾತ್ರೆ
 - (3) ಚಲೇಜಾವ್ ಚಳುವಳಿ
 - (4) ಅರಣ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ
110. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಗಾಂಧಿ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾರುಹೋದದ್ದು ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ
- (1) ಬೆಳಗಾವಿ
 - (2) ಮೈಸೂರು
 - (3) ದಾವಣಗೆರೆ
 - (4) ಪೂನಾ
111. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಸಕ್ರಮ ಕಾರಾಗೃಹವಾಸದ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ
- (1) ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ
 - (2) ಅರಣ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ
 - (3) ಚಲೇಜಾವ್ ಚಳುವಳಿ
 - (4) ದಂಡೀ ಯಾತ್ರೆ
112. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1926ರಲ್ಲಿ ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಪದವಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು
- (1) ಮದರಾಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ
 - (2) ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ
 - (3) ಆಂಗ್ಲೋ-ವರ್ನಾಕುಲರ್ ಶಾಲೆಯಿಂದ
 - (4) ಪುಣೆಯ ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ
113. ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಅವಧಿ
- (1) 1952 - 56
 - (2) 1945 - 46
 - (3) 1945 - 47
 - (4) 1948 - 54
114. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಕೀಲಿಯ ಸನದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ
- (1) ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ
 - (2) ದಂಡೀ ಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ
 - (3) ಚಲೇಜಾವ್ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ
 - (4) ಅರಣ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರಿಂದ

ನಿರ್ದೇಶನಗಳು : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರ.ಸಂ. 115 ರಿಂದ 120 ರವರೆಗೆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಆಧುನಿಕ ವಚನ

ಗಾಳಿಬೀಸಿದತ್ತ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೆ

ಹರಿಗೋಲು ಉಳಿಯಬಹುದಾಗಲಿ ಗುರಿ ನಿಲುಕದಯ್ಯ.

ದಾರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಪ್ಪುದಾರಿ ತುಳಿದರೆ

ದಾರಿ ಸಾಗಬಹುದಾಗಲಿ ಊರ ಸೇರಲಾಗದಯ್ಯ !

ಸ್ವತಂತ್ರ ಧೀರಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ,

ಸುಲಭವಾದುದೆಲ್ಲ ಶುಭಕರವಲ್ಲ,

ಕಠಿಣವಾದುದೆಲ್ಲ ಕಷ್ಟಪರವಲ್ಲವಯ್ಯ !

ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಬೆಳೆದರೂ

ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆಯ ಗಾಂಪತನವಿಲ್ಲ

ಗುಂಪು ಮರಗಳಲ್ಲಿ

ಒಂದರ ಬಾಹು ಇನ್ನೊಂದರ ಹೆಗಲಮೇಲೆ.

ಒಂದರ ಹಸ್ತ ಇನ್ನೊಂದರ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ

ಒಂದರ ನೆರಳು ಇನ್ನೊಂದರ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲ ಸಮರಸ-ಇಲ್ಲ ವಿರಸ !

ನರರಲ್ಲೆಕೆ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ

ವಿರಸ ವಿರೋಧ ವಿಷಮತೆಗಳು

ಚಿಮ್ಮಿ ಹೊಮ್ಮುತ್ತಿರಬೇಕಯ್ಯಾ -

ಸ್ವತಂತ್ರ ಧೀರಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ !

- ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ

115. ಮೇಲಿನ ಕವನದಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಯಾರಲ್ಲಿ
ಕಾಣುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಕವಿಯ ನೋವಿನ ಕಾಳಜಿ

- (1) ಹರಿಗೋಲುಗಳಲ್ಲಿ
- (2) ಮರಗಳಲ್ಲಿ
- (3) ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ
- (4) ಸಾಗುವ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ

116. ಯಾರಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆಯ ಗಾಂಪತನವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು
ಕವಿಯ ಆನಿಸಿಕೆ

- (1) ಹರಿಗೋಲುಗಳಲ್ಲಿ
- (2) ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ
- (3) ಮರಗಳಲ್ಲಿ
- (4) ಸಾಗುವ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ

117. ಈ ಆಧುನಿಕ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕರ ಗುಪ್ತ
ಅಂಕಿತನಾಮ

- (1) ಮಂಕುತಿಮ್ಮ
- (2) ಸ್ವತಂತ್ರ ಧೀರಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಾ
- (3) ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವ
- (4) ಕಾವ್ಯಾನಂದ

118. ದಾರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಪ್ಪುದಾರಿ ತುಳಿದರೆ
ಏನಾಗಬಹುದು ?

- (1) ಊರ ಸೇರಬಹುದು
- (2) ಗುರಿ ನಿಲುಕುವುದಿಲ್ಲ
- (3) ಗುರಿ ನಿಲುಕುತ್ತದೆ
- (4) ಊರ ಸೇರಲಾಗದು

119. ಗಾಳಿಬೀಸಿದತ್ತ ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೆ _____ .

- (1) ದಾರಿ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ
- (2) ಹರಿಗೋಲು ಉಳಿಯಬಹುದು
- (3) ದಾರಿ ಸಾಗಬಹುದು
- (4) ಹರಿಗೋಲು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ

120. ಕವಿಗೆ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ

- (1) ಸಾಮರಸ್ಯ
- (2) ವಿರಸ
- (3) ವಿಷಮತೆ
- (4) ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭಾಷೆ II ನ್ನಾಗಿ
ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ
ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಭಾಗ V
ಭಾಷೆ II
ಕನ್ನಡ

ನಿರ್ದೇಶನಗಳು : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿ (121 ರಿಂದ 135 ರವರೆಗೆ).

121. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ ?

“ಹೇಳುವವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕೆಂಬ ಕೇಳುಗನ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ನಿರ್ಧಾರ”

- (1) ಸಕ್ರಿಯ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ/ಶ್ರವಣ
- (2) ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಪ್ರಯತ್ನ
- (3) ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- (4) ಅಪ್ರವರ್ತಕ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ/ಶ್ರವಣ

122. ಭಾಷಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ (students of special needs) ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಷಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಹೆಸರು

- (1) ಸಮಾವೇಶಿ (inclusive) ವಿಧಾನ
- (2) ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ (disciplined) ವಿಧಾನ
- (3) ಸೃಜನಶೀಲ (creative method) ವಿಧಾನ
- (4) ಗ್ರಹಿಕಾ ವಿಧಾನ

123. ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಉದ್ದೇಶಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾಗಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು, ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತಾವು ಓದಿದ ಪಠ್ಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶಿತ/ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆಯ _____.

- (1) ಪ್ರಬಲವಾದ ವೈಯುಕ್ತಿಕ ಪದಕೋಶ ಅಗತ್ಯ
- (2) ಜೊತೆಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ
- (3) ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳ ಸರಿಯಾದ ಕಂಠಪಾಠ ಅಗತ್ಯ
- (4) ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅಗತ್ಯ

124. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ

- (1) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪಠ್ಯವೊಂದನ್ನು ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಇಲ್ಲವೇ ಬೋಧಿಸಿದ ನಂತರ ರೂಪಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (formative assessment) ನಡೆಸಬೇಕು
- (2) ಬೋಧನೆ-ಕಲಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾರಾಂಶ ರೂಪೀ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (summative assessment) ನಡೆಸಬೇಕು
- (3) ರೂಪಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (formative assessment) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ
- (4) ಎಲ್ಲಾ ರೂಪಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು (formative tasks) ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳೇ

125. “ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾಷಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ರೂಢಿಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ (Language ability in the second language is at the habit level)” ಇದರರ್ಥ

- (1) ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಕೆಯು ಆ ಭಾಷೆಯ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಪದಸಂಪತ್ತನ್ನು ರೂಢಿಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು
- (2) ಶಬ್ದಗಳು, ಪದಗಳು, ಪದಪುಂಜಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಾಠಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು
- (3) ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷೆಯ ಆಡುಗರ (native speakers) ತರಹವೇ ತಾಕೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು
- (4) ಕಲಿಯುವ ಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಮೂಲಭೂತ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ನೆನಪಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು

126. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೆಲ ಕಲಿಕಾ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು (learning disabilities) ಗುರುತಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಏನನ್ನು ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ _____ ಎಂದು ಹೆಸರು.

- (1) ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಭ್ಯಾಸ
- (2) ಪೋಷಕರೊಂದಿಗಿನ ಸಮಾಲೋಚನೆ
- (3) ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಬೋಧನೆ
- (4) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗಿನ ಸಮಾಲೋಚನೆ

127. ಉದ್ದೇಶಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

- (1) ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಡುತ್ತದೆ
- (2) ಕಲಿಯುವವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ
- (3) ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಭಾಷೆಯೊಂದು ಸುಸಜ್ಜಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ
- (4) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿತ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ

128. ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ _____ ವಯೋವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹುಬೇಗ ಸ್ವಾಂಗ್ ಭಾಷೆಯತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ.

- (1) 9 - 12 ವರ್ಷಗಳು
- (2) 1 - 4 ವರ್ಷಗಳು
- (3) 15 - 17 ವರ್ಷಗಳು
- (4) 10 - 14 ವರ್ಷಗಳು

129. ಒಂದು ದ್ವಿಭಾಷಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಕರು

- (1) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಿತ ಎರಡೂ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ
- (2) ಉದ್ದೇಶಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ
- (3) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ
- (4) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ

130. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಭಾಷಾಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಕಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳ ವಿಡಿಯೋ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್‌ಅನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಅಪ್‌ಲೋಡ್ ಮಾಡಲು ಹೋಮ್‌ವರ್ಕ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ

- (1) ಪಠ್ಯದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಆಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಪಠ್ಯದತ್ತ ಗಮನ ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ
- (2) ತಮ್ಮ ನಿಗದಿತ ಪಠ್ಯಗಳ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯತ್ನದ ಓದಿನತ್ತ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತದೆ
- (3) ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ
- (4) ತಮ್ಮ ನಿಗದಿತ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ

131. ಭಾಷಾಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಯಥಾದೃಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭೀಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಎನ್ನುವುದು (Perspective contextualized grammar)

- (1) ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಬರಹದ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತದೆ
- (2) ಒಂದು ಬಗೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ
- (3) ನೈಜ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ದೋಷಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಡೆಸುವ ಒಂದು ಬಗೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
- (4) ಭಾಷಾ ಗಳಿಕೆ/ಭಾಷಾಜ್ಞಾನೆಯ ಓದುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೇಳುವಿಕೆ/ಶ್ರವಣದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲಿತವಾಗಿ ಹೊಮ್ಮಿ ಬರುವಂತಹದ್ದು

132. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬಳು ಒತ್ತಡದಲ್ಲಿದ್ದು ಆತ/ಆಕೆ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ?

- (1) ಮನೋದೈಹಿಕ ಅಡಚಣೆ
- (2) ಅರಿವಿನ ಅಡಚಣೆ
- (3) ಭಾವ ಸಂಬಂಧೀ ಅಡಚಣೆ
- (4) ಭೌತಿಕ ಅಡಚಣೆ

133. ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತವೆ ?

- (1) ಪಠ್ಯಾಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- (2) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- (3) ಸೀಮಿತ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- (4) ವಾಸ್ತವಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

134. ಐದನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬಳು ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸದಂತೆ ತನಗೊಂದು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಬರಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ/ಳೆ. ಆಗ ಆ ಬಗೆಯ ಬರಹವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಿಂದ

- (1) ಕಾವ್ಯಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ
- (2) ವಿವರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ
- (3) ಒಂದು ಅಚ್ಚಕಟ್ಟಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ
- (4) ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸದಂತೆ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ

135. ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಕೆಯ ತಂತ್ರವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

- (1) ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆಯ
- (2) ಮಾಹಿತಿ ಹುಡುಕುವಿಕೆಯ
- (3) ಸರಾಂಶೀಕರಣದ
- (4) ಹುಡುಕಿತಗೆಯುವಿಕೆಯ

ನಿರ್ದೇಶನಗಳು : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರ.ಸಂ. 136 ರಿಂದ 144 ರವರೆಗೆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಚಿತ್ರದುರ್ಗವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು; ಅವುಗಳ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರ. ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉದ್ದ ಗರಿಷ್ಠ 85 ಮೈ. ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ 100 ಮೈ. ಉತ್ತರದ ಚಾಚು ಸು. 32 ಮೈ. ಉದ್ದ ಮತ್ತು 6-12 ಮೈಲಿ ಆಗಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಆನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಆಗ್ನೇಯದಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ನೈಋತ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ವಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ-ಇವು ಮೇರೆಗಳು.

ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ ವೇದಾವತಿ ಅಥವಾ ಹಗರಿ ನದೀಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶ. ವಾಯುವ್ಯ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ-ಆಗ್ನೇಯದಿಂದ ಉತ್ತರ-ವಾಯುವ್ಯದ ಕಡೆಗೆ ಸಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವ ತಗ್ಗಿನ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸಾಲುಗಳು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ನಗ್ನಶಿಲಾಮಯ. ಇವುಗಳ ನಡುನಡುವೆ ಕಣಿವೆಗಳುಂಟು. ಪೂರ್ವಸಾಲು ಹಿರಿಯೂರಿನ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದವರೆಗೆ (3,226') ಹಬ್ಬಿ, ಸ್ವಲ್ಪದೂರ ಬಿಟ್ಟು ಕಣಕುಪ್ಪ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಾಲಿನ ಉನ್ನತ ಶಿಖರಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಗಿಮರಡಿ ಒಂದು; ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಶ್ರೇಣಿ ಹೊಸದುರ್ಗದಲ್ಲಿ (3,226') ಆರಂಭವಾಗಿ ಮಾಯಕೊಂಡದ ಮೂಲಕ ಆಣಜಿಗೆ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರಿನ ಬಳಿ ಕೆಲವು ಶಿಲಾಬೆಟ್ಟಗಳುಂಟು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು ನುಂಕೆಚ್ಚಿರವ ಬೆಟ್ಟ (3,022), ಜಟಿಂಗರಾಮೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ (3,469') ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಗುಡ್ಡ (2,595'). ಈ ಪ್ರದೇಶ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದೆಂದು ಬ್ರೂಸ್‌ಫೂಟ್ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಬೆಟ್ಟಗಳ ಶ್ರೇಣಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಳಿದ ಭಾಗ ಮಟ್ಟಸವಾದ ಮೈದಾನ. ಅಂಥ ವೈವಿಧ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 2,000' ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಔನ್ನತ್ಯ 2,383', ಹಿರಿಯೂರಿನಲ್ಲಿ 1965', ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ 1,830', ಹಣಕುಪ್ಪೆ ಬೆಟ್ಟ 2,721' ಇದೆ. ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಲರಾಮೇಶ್ವರ ಗುಡ್ಡ (3,875') ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶಿಖರ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಗರದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಜೋಗಿಮರಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬೀರನದುರ್ಗದ (ಬೀರನಗುಟ್ಟ) ಎತ್ತರ 3,863', ಎಚ್ಚಲುಗುಡ್ಡ (3,804'), ಜೋಗಿಮಟ್ಟಿ (3,803') ಇವು ಇನ್ನೆರಡು ಮುಖ್ಯ ಶಿಖರಗಳು.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ವಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿ 29 ಮೈ. ದೂರ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ನಡುವೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ನದಿಯ ಕಡಿದಾದ ಬಲದಂಡೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಚು. ಎತದ ಮೂಲಕ ನೀರಾವರಿ ಸಾಧ್ಯ. ಲಕ್ಷವಳ್ಳಿಯ ಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ತೋಡಿರುವ ಎರಡು ನಾಲೆಗಳು ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ವೇದಾವತಿ ನದಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 129 ಮೈ. ದೂರ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ದುರ್ಗದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ಮಾರಿಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ವಾಣಿವಿಲಾಸನಗರ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ

ಜಲಾಶಯ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ನದಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯೂರಿನ ಬಳಿ ಹರಿದು ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಘಟಪರ್ತಿಯ ಬಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಜನಗನಹಳ್ಳ (ಚಿಕ್ಕಹಗರಿ) ಎಂಬುದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಜಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ವೇದಾವತಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತೊರೆಯ ಉದ್ದ 80 ಮೈ. ಭಟ್ಟರ ಹಳ್ಳಿ, ದೇವಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಒದಗುವುದು ಇದರಿಂದ, ಸ್ವರ್ಣಮುಖಿ ನದಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಕ್ಕನೂರು ಬಳಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ 7 ಮೈ. ದೂರ ಹರಿದು ವೇದಾವತಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ; ಕರಿಯಾಲದ ಬಳಿ ಆಣೆಕಟ್ಟು ಅದರ ನೀರನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಹೊಳಲೆರೆಯ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 45 ಮೈ. ದೂರ ಹರಿದು, ಹರಿಹರದ ಬಳಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುವ ತೊರೆ ಸ್ಯಾಗಲಹಳ್ಳಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಈ ತೊರೆ ಉಪಯುಕ್ತ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಗರಣಿ ಮತ್ತು ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ತೊರೆಗಳು ಹಿರಿಯೂರಿಗೆ 7 ಮೈ. ದೂರದಲ್ಲಿ ವೇದಾವತಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ. ಬೇಸಿಗೆಯ ತಾಪ ಹೆಚ್ಚು; ಚಳಿಗಾಲ ಹಿತಕರ. ಚಳಿಗಾಲದ ಸರಾಸರಿ ಉಷ್ಣತೆ 27.9 ಸೆಂ. (82.3 ಫ್ಯಾ.) ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ 36.2 ಸೆಂ. (97.2 ಫ್ಯಾ.) - 41 ಸೆಂ. (106 ಫ್ಯಾ.). ಸರಾಸರಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆ 379.3 ಮಿಮೀ (22.81").

ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುರುಚಲು ಕಾಡುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹುಣಸೆ, ಮಾವು, ಹಿಪ್ಪೆ ಮರಗಳು, ಜಾಲಿ ಜಾತಿಯ ಗಿಡಗಳು ಮತ್ತು ಸೀತಾಫಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ತಂಪು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಮತ್ತು ಹೊಸದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳು ಆಚ್ಚ ಹಸಿರಾಗಿರುತ್ತದೆ.

136. ಈ ತೊರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ

- (1) ಕಣ್ಣತೊರೆ
- (2) ಸ್ಯಾಗಲಹಳ್ಳಿ ತೊರೆ
- (3) ಗರಣಿ ತೊರೆ
- (4) ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ತೊರೆ

137. ಸ್ಯಾಗಲಹಳ್ಳಿ ತೊರೆಯು ಹೋಗಿಸೇರುವುದು ಯಾವ ನದಿಯನ್ನು?

- (1) ಹಗರಿ ನದಿಯನ್ನು
- (2) ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯನ್ನು
- (3) ವೇದಾವತಿ ನದಿಯನ್ನು
- (4) ಸ್ವರ್ಣಮುಖಿ ನದಿಯನ್ನು

138. ಸ್ಯಾಗಲಹಳ್ಳಿ ತೊರೆ _____ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತ.

- (1) ಹಿರಿಯೂರು ಮತ್ತು ಹರಿಹರ
- (2) ಹಿರಿಯೂರು ಮತ್ತು ಚಳ್ಳಕೆರೆ
- (3) ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರ
- (4) ದಾವಣಗೆರೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

139. _____ ನದಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಕ್ಕನೂರು ಬಳಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತದೆ.

- (1) ಹಗರಿ
- (2) ಸ್ವರ್ಣಮುಖಿ
- (3) ವೇದಾವತಿ
- (4) ತುಂಗಭದ್ರಾ

140. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕಾಡುಗಳು ಯಾವ ವಿಧಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು?

- (1) ಪರ್ಣಪಾತಿ ಕಾಡು
- (2) ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡು
- (3) ಹರಿದ್ವರ್ಣ ಕಾಡು
- (4) ಕುರುಚಲು ಕಾಡು

141. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ

- (1) ಹೊನ್ನೆ
- (2) ಹುಣಸೆ
- (3) ಮಾವು
- (4) ಹಿಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಜಾಲಿ

142. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆ _____

- (1) ಬಳ್ಳಾರಿ
- (2) ಧಾರವಾಡ
- (3) ಶಿವಮೊಗ್ಗ
- (4) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

143. ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶಿಲಾಬೆಟ್ಟಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ

- (1) ನುಂಕೆಬೈರವ ಬೆಟ್ಟ
- (2) ಶಾಂತಿಗುಡ್ಡ
- (3) ಜಟಿಂಗರಾಮೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ
- (4) ಕಣಕುಪ್ಪೆ ಬೆಟ್ಟ

144. 'ಚಿಕ್ಕಹಗರಿ' ಎಂಬುದು ಯಾವ ಹಳ್ಳದ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ?

- (1) ಸ್ಯಾಗಲಹಳ್ಳ
- (2) ಜನಗನಹಳ್ಳ
- (3) ಗರಣಿ ತೊರೆ
- (4) ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ ತೊರೆ

ನಿರ್ದೇಶನಗಳು: ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರ.ಸಂ. 145 ರಿಂದ 150 ರವರೆಗೆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಯ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಪ್ರಕಾಶ ಪಡುಕೋಣೆ

ಪ್ರಕಾಶ ಪಡುಕೋಣೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಷಟ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಆಟಗಾರ. ಸ್ಥಳ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹದಿನಾರು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಮತ್ತು ಸೀನಿಯರ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಷಿಪ್ ಪಡೆದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತಂದವರು. ಜೂನ್ 10, 1955ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ರಮೇಶ್ ಉತ್ತಮ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಆಟಗಾರರಾದರೆ, ತಾತ ನುರಿತ ಟೆನಿಸ್ ಆಟಗಾರರು. ಹಿರಿಯ ಸಹೋದರ ಪ್ರದೀಪ, ಕಿರಿಯರಾದ ಮಹೇಶ, ಹರೀಶ ಎಲ್ಲರೂ ಹೆಸರಾದ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಆಟಗಾರರೇ. ಮಹೇಶ ಬೆಂಗಳೂರು ವಾರ್ಷಿಕ ಆಟಗಾರ. ಹರೀಶ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಆಟಗಾರ.

ಪ್ರಕಾಶ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಶೇಷಾದ್ರಿಪುರ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ಎಂ.ಇ.ಎಸ್. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಕಾಮ್. ಪದವಿ ಪಡೆದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಯೂನಿಯನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

1978ರ ಆಗಸ್ಟ್ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನಾಂಕ ಭಾರತ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣದಿನ. ಅಂದು ಕೆನಡದ ಎಡ್ಮಂಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ 23 ವರ್ಷ ಹರೆಯದ ಆರು ಆಡಿ ಎತ್ತರದ ಸುಂದರ ತರುಣ ಪ್ರಕಾಶ ಷಟ್ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಪುರುಷರ ಸಿಂಗಲ್ಸ್ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಡೆರಿಕ್ ಟಾಲ್ಪಟ್ ಅವರನ್ನು 15-9, 15-8ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ನೇರ ಆಟಗಳಿಂದ ಸೋಲಿಸಿ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಣ ಪದಕ ಗಿಟ್ಟಿಸಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತಂದು ಕೊಟ್ಟರು.

ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿದ್ದರು. 1976ರಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ನೆಹರೂ ಸ್ಮಾರಕ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯದ ನಂ. 1 ಆಟಗಾರರಾದ ಸುಮಿತಾರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಫೈನಲ್‌ವರೆಗೆ ತಲುಪಿದ್ದರು. ಆಗ ಇಂಡೋನೇಷ್ಯ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಸುವಾಸಾನೋ ಅವರು ಪ್ರಕಾಶ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಆಟಗಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಅತ್ಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲ.

ಇತರ ಆಟಗಾರರಂತೆ ಪ್ರಕಾಶ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತ ಸದಾ ಷಟ್ ಮೇಲೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಷಟ್‌ಅನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಎದುರಾಳಿಯನ್ನು ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡುಮಾಡುವುದು ಪ್ರಕಾಶರ ಆಟದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಇವರ ಆಟದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣ ಭಾವ, ಆಟದಿಂದ ಆಟಕ್ಕೆ ಕ್ರೀಡಾತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇಂಡೋನೇಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ತರಬೇತಿ, ಎಡ್ಮಂಟನ್ ಕಾಮನ್‌ವೆಲ್ತ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ಸುವರ್ಣಪದಕ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಕಾಶರಿಗೆ ತುಂಬ ನೆರವಾಯಿತು. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯುವಾಗ ಪ್ರಕಾಶ ಷಾರ್ಟ್ ರ್ಯಾಲಿಸ್ ಹಾಗೂ ಲೀಪ್ ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ವಾಷ್ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನೆಟ್ ಫ್ಲೇ ಆಲ್ಲದೆ ಹಾಫ್ ಸ್ಕ್ವಾಷ್ ಮತ್ತು ಡ್ರಾಪ್‌ಷಾಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕಾಶ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಇವರಿಗೆ 1972ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. 1991ರಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದರು. 1993 ಮತ್ತು 1996ರಲ್ಲಿ ತರಬೇತುದಾರರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಕಾಶ ಅವರು ಕ್ರಿಕೆಟ್, ಬ್ಯಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್ ಮತ್ತು ಟೇಬಲ್ ಟೆನಿಸ್ ಕೂಡ ಆಡುತ್ತಾರೆ.

145. ಪ್ರಕಾಶ ಪಡುಕೋಣೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಣ ಪದಕ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವರ್ಷ

- (1) 1978
- (2) 1976
- (3) 1972
- (4) 1975

146. ಈ ಕೆಳಗಿನವರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಕಾಶ ಪಡುಕೋಣೆಯ ಸಹೋದರನಲ್ಲ

- (1) ಮಹೇಶ
- (2) ರಮೇಶ್
- (3) ಪ್ರದೀಪ
- (4) ಹರೀಶ

147. ಪ್ರಕಾಶ ಪಡುಕೋಣೆಗೆ ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದ ವರ್ಷ

- (1) 1975
- (2) 1976
- (3) 1972
- (4) 1978

148. ಪ್ರಕಾಶ ಪಡುಕೋಣೆ ಕ್ರೀಡೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ವರ್ಷ

- (1) 1998
- (2) 1993
- (3) 1996
- (4) 1991

149. ಪ್ರಕಾಶ ಪಡುಕೋಣೆ ಆಡುವ ಇತರ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ

- (1) ಬೇಸ್‌ಬಾಲ್
- (2) ಟೇಬಲ್ ಟೆನಿಸ್
- (3) ಕ್ರಿಕೆಟ್
- (4) ಬ್ಯಾಸ್ಕೆಟ್‌ಬಾಲ್

150. ಪ್ರಕಾಶ ಪಡುಕೋಣೆಯ ತಾತ ಅಡುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರೀಡೆ

- (1) ಕ್ರಿಕೆಟ್
- (2) ಟೆನಿಸ್
- (3) ಟೇಬಲ್ ಟೆನಿಸ್
- (4) ಬ್ಯಾಡ್ಮಿಂಟನ್

ಕೆಲಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ :

1. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 4 ಏಕಲಱು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೂಡಲಾಗಿದೆ. OMR ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟ-2 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ವೃತ್ತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಲಿ/ಕಪ್ಪು ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್‌ನಿಂದ ತುಂಬಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಉತ್ತರ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
2. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಡಚಬಾರದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು, ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಗುರುತು ಬಿಳಬಾರದು. ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾದ ಸ್ಥಳವಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆಯಬಾರದು.
3. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ (ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೂಡ್ ಅಥವಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೂರತು ಪಡಿಸಿ) ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೂಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
4. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ/ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿಯು ಹಾಜರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು (Attendance Sheet).
5. ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿಯು, ಪರಿಕ್ಷಾ ಹಾಲ್/ಕೂಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕಾರ್ಡ್ ಅಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪಠ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಮುದ್ರಿತ ಅಥವಾ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ, ಕಾಗದದ, ಚೀಟಿಗಳು, ಪೇಜರ್ , ಮೂಬೈಲ್ ಫೋನು, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಅಥವಾ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ.
6. ಕೇಳಿದಾಗ, ಪ್ರತಿಯೂಬ್ಬ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಪ್ರವೇಶ ಕಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ತೂೂರಿಸಬೇಕು.
7. ಅಧೀಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ನಿರೀಕ್ಷಕರ ವಿಶೇಷ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಯಾರೇ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಸಾಧನವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು.
8. ಕಾರ್ಯನಿರತ ನಿರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ತನ್ನ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೂಡದೇ ಹಾಗೂ ಹಾಜರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡುಬಾರಿ ಸಹಿ ಹಾಕದೇ ಯಾವ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿಯೂ ಪರಿಕ್ಷಾ ಹಾಲ್‌ನಿಂದ ಹೂೂರಿಗೆ ಹೂೂಗಬಾರದು. ಹಾಗೂಂದು ವೇಳೆ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಹಾಜರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಂದೆ ಕೂಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಅನುಚಿತ ಸಾಧನ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಕರಣ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೂೂಲಾಗುವುದು.
9. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್/ಹಸ್ತ ಚಾಲನೆಯ ಗಣಕಯಂತ್ರ (calculator) ಉಪಯೋಗ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
10. ಪರಿಕ್ಷಾ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಬೂೂರ್ಡ್‌ನ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಬದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನುಚಿತ ಸಾಧನಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಬೂೂರ್ಡ್‌ನ ನೀತಿ-ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನುಸಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದು.
11. ಎಂತಹುದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಬಾರದು.
12. ಪರಿಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ, ಪರಿಕ್ಷಾ ಹಾಲ್/ಕೂೂಣೆಯಿಂದ ಹೂೂರಿಗೆ ಬರುವ ಮೂೂಲು, ನಿರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮೂೂದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೂೂಡು ಹೂೂಗಬಹುದು.

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with Blue/Black Ball Point Pen on Side-2 of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
2. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
3. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
4. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/Answer Sheet in the Attendance Sheet.
5. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the Examination Hall/Room.
6. Each candidate must show on demand his/her Admission Card to the Invigilator.
7. No candidate, without special permission of the Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
8. The candidates should not leave the Examination Hall without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet a second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left-hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
9. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
10. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Board with regard to their conduct in the Examination Hall. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Board.
11. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
12. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Room/Hall. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**

निम्नलिखित निर्देश ध्यान से पढ़ें :

1. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइंट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
2. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
3. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के संकेत या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
4. परीक्षा पुस्तिका/उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका संकेत व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से हाज़िरी-पत्र में लिखें।
5. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश कार्ड के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
6. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-कार्ड दिखाएँ।
7. अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
8. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं हाज़िरी-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार हाज़िरी-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अँगूठे का निशान हाज़िरी-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
9. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
10. परीक्षा-हॉल में आचरण के लिए परीक्षार्थी बोर्ड के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला बोर्ड के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
11. किसी हालत में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
12. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी कक्ष/हॉल छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र कक्ष-निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।